

© Adobe Stock: luismolinero

ES vaikų dalyvavimo platforma

TREČIASIS KONSULTACIJŲ RAUNDAS

VAIKŲ NUOMONĖS APIE PATYČIAS KIBERNETINĖJE ERDVĖJE

VAIKŲ NUOMONIŲ SANTRAUKA

2025 M. RUGSĖJO

TIKSLAS

Europos Sąjunga rengia kovos su patyčiomis kibernetinėje erdvėje veiksmų planą, kad padėtų užkirsti kelią patyčioms kibernetinėje erdvėje ir galėtų labiau palaikyti nuo jų nukentėjusius vaikus ir paauglius.

Vaikai iš visų Europos Sąjungos valstybių atsakė į internetinės apklausos, vykdytos visomis ES kalbomis per ES vaikų dalyvavimo platformą, klausimus.

Jie pasidalijo savo patirtimi bei mintimis ir pateikė pasiūlymų apie tai, kas padėtų jiems pranešti apie patyčias kibernetinėje erdvėje ir ką mokyklos, suaugusieji ir socialinės žiniasklaidos platformos turėtų daryti kovodami su šiuo reiškiniu.

© Adobe Stock: Zubair

DALYVIAI

6 343 12–17 metų vaikai ir paaugliai
iš visų 27 ES šalių.

**57 PROC. MERGAIČIŲ,
40 PROC. BERNIUKŲ,
3 PROC. – KITA.**

Vaikai labai nerimauja dėl patyčių kibernetinėje erdvėje ir nori, kad suaugusieji imtųsi daugiau veiksmų. Siekiant užkirsti kelią šiam reiškiniui, būtina daugiau dėmesio skirti švietimui. Be to, būtina padėti visiems nukentėjusiesiems.

VAIKŲ REIKALAVIMAI!

- Priversti socialinės žiniasklaidos platformas prisiimti atsakomybę ir kovoti su patyčiomis kibernetinėje erdvėje
- Palengvinti pranešimų apie patyčias teikimą ir parodyti, kad imtasi veiksmų
- Įtraukti tėvus ir skatinti atvirus pokalbius apie patyčias kibernetinėje erdvėje
- Didinti informuotumą apie patyčias kibernetinėje erdvėje ir švietimą šiuo klausimu
- Puoselėti pagarbų bendravimą ir kurti saugią aplinką
- Teikti paramą ir konsultacijas nukentėjusiesiems nuo patyčių kibernetinėje erdvėje
- Griežtinti teisės aktus ir atsakomybę už patyčias kibernetinėje erdvėje
- Apriboti jaunesnių vaikų galimybes naudotis socialiniais tinklais

© European Union

KĄ VAIKAI MANO APIE PATYČIAS KIBERNETINĖJE ERDVĖJE?

- Dauguma vaikų teigė, kad patyčios internete reiškia pikty ar žeidžiančių žinučių ar komentarų rašymą.
- Daugelis taip pat teigė, kad patyčios kibernetinėje erdvėje – tai dalijimasis gėdinga ar asmenine informacija be asmens sutikimo, apsimetimas kitu asmeniu internete, siekiant nuliūdinti arba įskaudinti kitą žmogų.
- Dauguma teigė, kad kibernetinėje erdvėje besityčiojantys žmonės taip pramogauja, siekia dėmesio arba nori parodyti savo pranašumą.
- Dauguma teigė, kad dėl patyčių kibernetinėje erdvėje žmonės jaučiasi liūdni, įskaudinti, vieniši arba atstumti.

KAS YRA MATĖS AR PATYRĘS PATYČIAS KIBERNETINĖJE ERDVĖJE?

- Kas ketvirtas vaikas teigė, kad patyrė patyčias kibernetinėje erdvėje.
- Daugelis vaikų, ypač vyresnio amžiaus paauglių, matė, kad žmonės internete elgiasi nepagarbiai.
- Daugiau mergaičių nei berniukų teigė patyrusios ir mačiusios patyčias kibernetinėje erdvėje.
- Pusė vaikų manė, kad taip dažniausiai atsitinka tiems, kurie yra „kitokie“ dėl savo asmenybės, išvaizdos arba kilmės.

© European Union

PAGALBA IR PARAMA

- Dauguma vaikų nurodė, kad patyrę patyčias kibernetinėje erdvėje kreiptųsi pagalbos į vieną iš tėvų arba globėją.
- Vyresnio amžiaus vaikai taip pat dažnai kreiptųsi pagalbos į draugą.
- Mergaitės dažniau nei berniukai pasipasakotų savo tėvams ir draugams.
- Tik 14 proc. vaikų teigė, kad ieškodami pagalbos jie naudotųsi pagalbos linija arba pagalbos svetaine.
- 11 proc. vaikų niekam nesakytų apie kibernetinėje erdvėje patirtas patyčias.

„Daugiau konsultavimo paslaugų, kad ir nukentėjusieji, ir tie, kurie tyčiojasi, geriau suprastų situaciją.“
(Septyniolikmetė mergaitė, Rumunija)

„Jei tik būčiau žinojęs, kad ne aš vienas esu tokioje situacijoje“
(apklausos dalyvis, 16 m., Čekija)

© European Union

PRANEŠIMAS APIE PATYČIAS KIBERNETINĖJE ERDVĖJE

- Vaikai nori, kad pranešimus teikti būtų paprasta, aišku ir saugu. Užtikrinkite tai!
- Reikėtų užtikrinti tolesnių priemonių įgyvendinimą – vaikai nori žinoti ir matyti, kad imamasi veiksmų.
- Privatumo ir apsaugos užtikrinimas. Dauguma vyresnio amžiaus vaikų nori, kad pranešimai išliktų konfidencialūs.
- Mergaitės dažniau ne berniukai nurodo norinčios paaiškinimų, kaip pranešti apie patyčias kibernetinėje erdvėje.
- Jaunesni vaikai nori patarimų suprantama kalba.

„Aiškesnės socialinės žiniasklaidos sistemos, matomesni pranešimo mygtukai, blogo elgesio aptikimas...“

(Trylikametis berniukas, Ispanija)

„Atsakymas, kad kažkas iš tikrųjų gavo šią žinutę ir sprendžia šią problemą“

(Šešiolikmetė mergaitė, Vokietija)

KOKIŲ VEIKSMŲ VAIKAI TIKISI IŠ SUAUGUSIŲJŲ?

MOKYKLOS IR SUAUGUSIEJI TURĖTŲ:

- Nustatyti aiškas taisykles ir pasekmes, kurios padėtų sustabdyti patyčias kibernetinėje erdvėje.
- Nukentėjusiesiems teikti emocinę paramą, įskaitant psichologinę. Tam galėtų būti pasitelkiami suaugusieji arba bendraamžiai, kuriais pasitikima ir su kuriais nukentėjusieji galėtų kalbėtis.
- Bendradarbiaujant su tėvais, teikti pagalbą vaikams ir jaunuoliams, kurie tyčiojasi iš kitų.
- Mokyti apie empatiją ir pagarbų elgesį internete, taip pat skaitmeninius įgūdžius ir saugumą internete.
- Didinti informuotumą apie patyčias kibernetinėje erdvėje ir įgalinti vaikus, kad jie galėtų kovoti su šiuo reiškiniu.
- Didinti praktinę apsaugą kasdienėje aplinkoje tiek prijungties, tiek atjungties režimu.

SOCIALINĖS ŽINIASKLAIDOS PLATFORMOS TURĖTŲ:

- Prisiimti atsakomybę ir kovoti su patyčiomis kibernetinėje erdvėje.
- Rimtai vertinti pranešimus ir informuoti apie tolesnius veiksmus.
- Sukurti paprastesnes pranešimų teikimo sistemas.
- Teikti paramą nukentėjusiesiems ir paprasta kalba teikti informaciją apie gerą elgesį.

„Griežtesni įstatymai ir įstatymų vykdymą galinčių užtikrinti žmonių grupė“ (Šešiolikmetis berniukas, Rumunija)

„Jei gaunate pranešimą, kad tam tikras asmuo tyčiojasi, turėtumėte imtis realių veiksmų, pvz., kelioms dienoms ar savaitėms įšaldyti paskyrą arba ištirti visą padėtį.“ (Keturiolikmetė mergaitė, Lietuva)

„Veiksmingai taikyti sankcijas ir įgyvendinti rekomendacijas (kartais jos tik formaliai egzistuoja)“

(Septyniolikmetė mergaitė, Lenkija)

„Pirmenybę teikti mokymui apie pagalbą ir pagarbą kitiems, ypač tiems, kurie kažkuo skiriasi, ir parodyti šių skirtumų grožį“

(Šešiolikmetis berniukas, Portugalija)

**SUŽINOKITE DAUGIAU APIE
PLATFORMĄ IR MŪSŲ DARBĄ**

**PERŽIŪRĖKITE EUROPOS KOMISIJOS
VEIKSMŲ PLANĄ KOVAI SU
KIBERPATYČIOMIS**

#EUChildParticipation

